

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : जानेवारी - २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र - १

विषय:- आधुनिक भारत - भारताचा स्वातंत्र्यलढा (HCG-101)

दिनांक: २०/०१/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. इस्ट इंडिया कंपनीचा हिंदुस्थानकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन का आणि कसा बदलला ? त्यादृष्टीने कंपनीने उचललेली पावले स्पष्ट करा.
२. १८५७ च्या उठावाची सुरुवात, विस्तार व पाडाव यावर टिपण लिहा.
३. राष्ट्रसभेच्या निर्मितीची कारणे सांगा.
४. भारताच्या स्वातंत्र्य लढ्यातील लो. टिळकांच्या कार्याची चर्चा करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. राष्ट्रसभेचे उद्दिष्ट्य कोणते होते ? त्या उद्दिष्ट्यांची पूर्ती राष्ट्रसभेच्या पहिल्या कालखंडात झाली का ?
२. म. गांधींच्या अहिंसक सत्याग्रहाच्या साधनांवर टिपण लिहा.
३. भारतीय स्वातंत्र्याविषयीच्या विविध योजनांची माहिती द्या.
४. भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील सशस्त्र चळवळीचे मूल्यमापन करा.
५. १८५७ च्या उठावाचे परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. १८५७ चा उठाव
२. दादाभाई नौरोजी
३. म. गांधी
४. आझाद हिंद सेना

Translation in English

Sub: Modern India – India's Struggle for Freedom (HCG-101)

Date: 20 /01/2023

Total marks: 100

Time: 10.00am To 1.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Why and how did East India Company's attitude towards India change? Explain the steps taken by the company in that regard.
2. Write a note on the beginning, expansion and suppression of the uprising of 1857.
3. State the reasons for the formation of National Congress
4. Discuss Lok. Tilak's work in India's struggle for freedom.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. What was the objective of Rashtra Sabha? Were those objectives fulfilled in the first term of the Rashtra Sabha?
2. Write a note on M. Gandhi's tools of non-violent satyagraha.
3. Give information about various plans for Indian independence.
4. Evaluate the armed movement in the Indian struggle for freedom.
5. Explain the results of the uprising of 1857.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Uprising of 1857
 2. Dadabhai Naoroji
 3. M. Gandhi
 4. Azad Hind Sena
-